

Norges Vassdrags og Energidirektorat
Pb. 5091 Majorstua
0301 OSLO

Vår ref.:
101769/1129528

Ansvarlig adv.:
Frode S. Halvorsen

Dato:
18. april 2016

**SAK 201502028 - HØRINGSUTTALELSE TIL NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT - 132 KV KRAFTLEDNING DALSBOTNFJELLET
VINDKRAFTVERK - FRØYSET TRANSFORMATORSTASJON – SØKNAD OM
EKSPROPRIASJON OG FORHÅNDSTILTREDELSE**

1. Innledning

Vi viser til brev fra NVE av 23.02.2016 vedrørende tilleggssøknad fra Zephyr AS av 19.02.2016 for 132 kV kraftledning fra Dalsbotnfjellet vindkraftverk i Gulen kommune, til Frøyset transformatorstasjon i Masfjorden kommune.

Det opplyses at det er søkt om konsesjon, ekspropriasjonstillatelse etter oreiningsloven § 2 nr. 19 og forhåndstiltredelse etter § 25. Det er videre satt frist for å inngi høringsuttalelser til 18.04.2016. Nærværende merknader inngis innen fristens utløp den 18.04.2016, og merknadene er derfor fremsatt rettidig.

Advokatfirmaet Harris representerer en rekke grunneiere langs og i linjetraséene i Gulen kommune, fra Hantveit nord for Austgulfjorden til Krossvoll/Kjelby:

Gnr.	Bnr.	Navn
36	1	Ole Kristian Reknes
36	2	Inger Kirsti og Vidar Reknes
34	1	Oddbjørn Opdal
34	2	Astrid Lillejord
34	3	Willy Olausen
34	4	Arnor Gullanger
35	1	Ingeborg Marie Økland
35	2	Rune Andersen
35	3/4	Jan Egil Kjelby
35	5	Borgny Marthiussen
35	8	Kirsten Tangen
35	9	Elisabeth Wergeland, Bjørnar Reknes, Trygve Wergeland og Ragnhild E. Kjelby

35	10	Britt Pedersen
35	11	Luiza Maria Guzy
35	12	Gerd Ingunn Opdal
35	13	Vigdis og Leif Verner Nilsen
35	14	Roald Dal
35	15	Linda Opdal
29	1	Kjetil Hantveit

På vegne av våre parter inngis herved merknader begrenset til søknaden om *ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse*.

2. Sakens faktum

Ut fra sakens opplysninger fikk Zephyr AS konsesjon til å bygge og drive Dalsbotnfjellet vindkraftverk den 30.09.2013. Nettilknytningen var tiltenkt å være felles med Brosviksåta vindkraftverk, som fikk konsesjon samme dag. Det ble i denne forbindelse gitt konsesjon til den opprinnelige kraftlinjetrasé vest for de nærværende traséforslag.

Zephyr søkte den 19.03.2015 om konsesjon, ekspropriasjon og forhåndstiltredelse for ny nettilknytning for Dalsbotnfjellet vindkraftverk (linje 1), etter at det ble klart at Brosviksåta vindkraftverk ikke lenger var aktuelt. Zephyr har ved overnevnte tilleggsøknad av 23.02.2016 foreslått to alternative traséer, Linje 2 og Linje 3, som begge vil berøre våre parters interesser. Så vidt en forstår er det fra søkers side oppgitt at Linje 3 skal regnes som det primære alternativ.

3. Vilkår for ekspropriasjon foreligger ikke

Etter oreigningsloven § 2 nr. 19 kan det gis tillatelse til ekspropriasjon for kraftlinjer, forutsatt at vilkårene i § 2 annet ledd er oppfylt. Etter § 2 andre ledd stilles det krav om at inngrepet «tvillaust er til meir gagn enn skade». Vedtaksmyndigheten må i denne forbindelse foreta en avveiing av de samlede fordeler mot de samlede ulemper ved tiltaket. Etter foreliggende rettspraksis kan det først gis samtykke til ekspropriasjon dersom det er sannsynlig at fordelene ved tiltaket overstiger ulempene.

I den foreliggende sak vil NVE måtte ta stilling til om fordelene med økt kraftforsyning til områdene sør for Dalsbotnfjellet, overstiger ulemper i form av naturinngrep og båndleggelse av privat eiendom. I tillegg må NVE foreta en avveiing av fordelene og ulempene knyttet til alternative traséer.

Det gjøres gjeldende fra denne side at det ikke foreligger interesseovervekt for utbygging av omsøkt kraftlinje.

Etter det en forstår var den felles nettilknytning lenger vest en del av forutsetningene ved den foreliggende konsesjon for Dalsbotnfjellet vindkraftverk, og at de nødvendige tillatelser for

etablering av nettilknytning i opprinnelige trasé fortsatt foreligger. Vi ber om nærmere opplysninger om dette.

Dersom det medfører riktighet at utbygger fortsatt har nødvendige rettigheter for den opprinnelige linje, anføres det at det ikke foreligger behov for etablering av den omsøkte kraftlinje.

Uansett kan vi ikke se at det vil foreligge interesseovervekt for etablering av omsøkt linje, dersom denne fremstår som mer uheldig for naturomgivelser og grunneiere enn den opprinnelige linje, som allerede er vurdert. Den opprinnelige linje ville for en vesentlig del av strekningen bli trukket parallelt med eksisterende linjer, for å redusere visuelle virkninger. Den omsøkte linje vil på sin side i stor grad trekkes i uberørt terreng.

Vi kan ikke se at en i tilstrekkelig grad har vurdert disse tema i den foreliggende søknad og konsekvensutredning. En vil derfor måtte ta forbehold om å få komme tilbake til dette punkt med ytterligere merknader når dette er punkt tilstrekkelig opplyst.

Det gjøres i alle tilfeller gjeldende ulempene vil være større enn fordelene med hensyn til samtlige av de tre omsøkte traséer. Vi vil i denne forbindelse i det følgende knytte bemerkninger til de mest sentrale ulempene knyttet til de ulike trasévalgene på omsøkt linje, og konkret angi antatte konsekvenser for den enkelte av partenes eiendommer.

En vil først knytte merknader til Linje 3 i pkt. 4. En vil deretter i pkt. 5 belyse ulemper knyttet til felles trasé for Linje 1, 2 og 3 frem til Vardenfjellet, og videre knytte merknader til Linje 1 og 2 sør for Vardenfjellet under pkt. 6.

4. Ulemper knyttet til Linje 3

4.1. Friluftsliv og jakt

Linje 3 er i søknad og konsekvensutredningen angitt som den mest ugunstige med hensyn til friluftsliv. Ettersom linje 3 er trukket punktvis mellom de høyeste punkt i området, vil vi anføre at det sannsynlig at linjen vil være sterkt skjemmende i landskapet.

Vi finner grunn til å bemerke at fjellområdene rundt Krossvoll og Kjelby allerede har gjennomgått betydelige inngrep som følge av utbyggingen av Kløvtveitvassdraget. Utbyggingen vil derfor i realiteten ødelegge den siste rest av uberørt natur i området.

De gjenværende og uberørte fjellområdene omkring Varden- og Sætrefjellet fungerer i dag som attraktive rekreasjonsområder for lokalbefolkning og hytteeiere. Vi representerer flesteparten av sameierne i blant annet Varden- og Sætrefjellet (gnr. 34 og gnr. 36), som nytter fjellområdet som turområde i forbindelse med bruk av stoler til fritidsbruk.

Linjen vil også gå på tvers av Trollskogen og like sør for Bygdestien i Storelia nedenfor Varden. Trollskogen og Bygdestien er en del av Kystarv-løypenettet, og Dalsøyra Idrettslag har flere

tur/fjelltrimløyper i området. Løypene er mye brukt av fastboende både i bygden og resten av kommunen, turister mv. Dalsøyra skole bruker også området som en fast del av undervisningsopplegget for flere klassetrinn.

Vi finner også grunn til å bemerke at både sameieområdene på Vardenfjellet mv. og linjestrækningen sør for Krossvoll er meget gode jaktområder, som også er lagt til grunn i konsekvensutredningene. En stiller spørsmål ved om det er tilstrekkelig utredet hvorvidt utbyggingen vil få varige, negative virkninger for jaktområdene også utover anleggsfase.

Vi er derfor av den oppfatning at hensynet til gjenværende muligheter for friluftsliv og jakt i et hardt presset friluftsområde, må tillegges vesentlig vekt i den overnevnte interesseavveining.

4.2. Nærføring og utsikt

Vår part gnr. 36 bnr. 1 vil bli direkte berørt av linjen med rettighetsbelte over Krossvoll. Det vil legges bånd på både beitearealer, og sette begrensninger med klausulering av skog med høy bonitet langs Bufjellet. Vi nevner i denne forbindelse at det synes som om en på s. 27 i konsekvensutredning av februar 2016 legger til grunn at inngrepet i skog vil være mindre når linjen går høyt over bakkenivå. En slik betraktning kan ikke være korrekt.

I tillegg vil linjen ligge i umiddelbar nærhet av våningshuset på eiendommen, og vil antas å få en dominerende effekt i luftrommet over huset.

Videre antas både gnr. 35 bnr. 3 og bnr. 4 og parseller under gnr. 34 bnr. 3 å være direkte berørt av linjen og ev. mastepunkt, med de begrensninger dette vil medføre blant annet på skogsdrift.

Eiendommen gnr. 36 bnr. 2 er en nylig fradelt byggetomt som ikke vil være direkte berørt av inngrepet, men vil ligge 75 meter fra linjen. Det foreligger byggetillatelse og tomten er under opparbeidelse. Bebyggelsen vil etter planen være ferdigstilt til desember 2016. Eiendommen antas å være blant de eiendommer som får inngrepet tettest på eiendommen uten å være direkte berørt. Ulempene ved tiltaket vil derfor oppleves meget sterkt.

Tilsvarende effekt vil en få på de nærmeste fritidseiendommene, gnr. 35 bnr. 5, bnr. 10, 12, bnr. 13, bnr. 14 og 15, samt bolig eid av småbarnsfamilie på gnr. 35 bnr. 11, som i likhet med gnr. 36 bnr. 1 og bnr. 2 er fastboende.

Også for eiendommene Kjelby, gnr. 35 bnr. 1, bnr. 2, bnr. 3, bnr. 4, bnr. 8 og bnr. 9 vil tiltaket gi et meget skjæmmende visuelt inntrykk, da linjen vil gå i husenes orientering langs fjellkammen.

På vegne av disse parter gjøres gjeldende at Linje 3 er svært lite hensynsfull mot bebyggelsen i Krossvoll og Kjelby. Hensynet til fastboende synes også knapt å være nevnt i de foreliggende konsekvensutredninger. Det må i interesseavveiningen legges betydelig vekt på at det ønskelig med ytterlig bosettelse i dette område, og konsekvensene av fraflytting som følge av nye tunge utbygginger i området.

For øvrig synes det foreløpig ikke avklart om eierne av ubebygde skog- og jordbruksparceller under gnr. 34 bnr. 1, bnr. 2, og bnr. 4 vil bli berørt av Linje 3.

5. Ulemper knyttet til felles trasé for Linje 1, 2 og 3 frem til Vardenfjellet

Så vidt en forstår vil Linje 1, 2 og 3 fra nord følge samme trasé til et antatt mastepunkt på Vardenfjellet.

Eiendommen gnr. 29 bnr. 1 er beliggende på Hantveit vest for den nordlige del av fjordspennet over Austgulfjorden. Eiendommen og det omkringliggende gårdsmiljø og friluftsområdes kvaliteter er fremhevet på s. 41 i konsesjonssøknad av 19.03.2015.

Etter det en kan forstå vil fjordspennet medføre en sterk forringelse av områdets karakter, i tillegg til at utsikten fra boligeiendommen forringes.

På sørsiden av fjorden vil skogteig under gnr. 34 bnr. 1 være direkte berørt av linjen, og legge bånd på videre skoguttak. En legger til grunn at skogteig under gnr. 34 bnr. 4 ikke vil være direkte berørt.

6. Ulemper knyttet til Linje 1 og 2 sør for Vardenfjellet

Våre parter, ved Inger Kristi Reknes og Liv Marit Kjelby, har brev av 24.07.2015 inngitt merknader til dette alternativ i forbindelse med høringsrunden i 2015. Det er her redegjort for de konsekvenser denne linjen vil ha for stølsbruk, friluftsliv og kulturhistorie i området; både i det overnevnte sameieområdet, men også øvrige områder som Fosshaugen mv. Det er i disse områdene både bygget nye støler, og foretatt restaureringsarbeid (Alvedalstølene) med sikte på å sikre kulturhistoriske områder for ettertiden. Også dette området inngår i undervisningsopplegget til skolen i området, i regi av Kystmuseet i Florø.

Konsekvensutredningene legger til grunn at området ikke lenger fremstår like uberørt etter Kløvtveitutbyggingen. Våre parter deler ikke denne oppfatningen. Omsøkte linjer vil gå i områder som fremstår som uberørte, og som langt på veg ligger skjermet mot tidligere utbygging.

For øvrig vises det til det som er nevnt under pkt. 4.1 ovenfor om ulemper for hjortejakt i området.

Det er etter dette betydelige ulemper også knyttet til Linje 1 og 2 på denne strekningen. Det er derfor vårt syn at det ikke foreligger interesseovervekt for valg av Linje 1 og 2, og at ytterligere alternativer som i større grad ivaretar friluftsliv, kulturmiljø og jakt bør utredes.

7. Oppsummering

Vi er av den oppfatning at det ikke foreligger nødvendig interesseovervekt for å anlegge den omsøkte kraftledning. Dette gjelder desto mer dersom utbygger allerede har de nødvendige tillatelser til en annen trasé. Det er i denne forbindelse heller ikke foretatt en tilstrekkelig

vurdering av hvorvidt ulempene ved den omsøkte linje overstiger ulempene ved opprinnelig konsesjonsgitt linje.

I alle tilfeller vil det ikke foreligge interesseovervekt for å nytte noen av de tre alternative linjetraséer for omsøkt linje. Det er vårt syn at NVE bør pålegge utbygger å utrede alternativ som også i tilstrekkelig grad hensyntar lokalbefolkning, friluftsliv, kulturmiljø og jakt i Hantveit, Krossvoll og Kjølby. Vi registrerer i denne forbindelse at det ikke er vurdert bruk av jord- eller sjøkabel.

I alle tilfeller bør Linje 3 skrinlegges, da dette synes å ha største negative konsekvenser for de ovenfor angitte områder.

NVE oppfordres for øvrig til å avholde befaringsfor å påvisning av traséalternativ og konsekvensene av de ulike trasévalgene, og i sær konsekvensene av Linje 3. Det bes om at undertegnede varsles i god tid om slik befaringsforing.

8. Vedrørende søknad om forhåndstiltredelse

Utbygger har videre søkt om å få tiltre eiendommene før skjønn i det hele tatt er begjært.

Hovedregelen er at tiltak skal iverksettes etter rettskraftig skjønn er avholdt. Etter orl. § 25 (1) 1.pkt kan likevel utbygger få slikt samtykke til forhåndstiltredelse. Etter § 25 (1) 2.pkt. og 3. pkt kan utbygger i særtlfeller også få slikt samtykke der skjønn ikke er begjært dersom det ellers ville «valda urimeleg tidhefte», og under forutsetning av at det settes en 3 måneders frist for å kreve skjønn.

Det må hvile på utbygger å nærmere begrunne hvorfor det i denne saken er nødvendig med forhåndstiltredelse. Vi kan ikke se at slik søknad er tilstrekkelig begrunnet. Vi må derfor ta forbehold om å få komme nærmere tilbake til dette punkt. På nåværende tidspunkt nøyer en seg med å bemerke at en ikke kan se hvorfor det i denne saken skulle være nødvendig med forhåndstiltredelse, da det neppe foreligger slik hast som bestemmelsen forutsetter.

På vegne av våre parter bes det om at våre innspill tas til følge.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Harris

Frode S. Halvorsen
Advokat (H) / Partner
fsh@harris.no
975 45 160

ADVOKATFIRMAET
HARRIS

Kopi: Zephyr AS
Gulen kommune